

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 80 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua oară 12 bani
a treia oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se luapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Căminăriei, 27. — În Alba-Iulia: la i. curia Weiss Henrat, la Joterie

La ziua Învierii.

Ni-s'a dat earăși să putem sërba sfânta zi a Învierii Mântuitorului lumii. Bucuria noastră mare este, căci în această zi s'a vestit odinioară triumful adevărului asupra minciunii, biruința dreptății asupra nelegiurilor.

Și adevărul etern s'a răspândit în lume, cu toate-că răii și perfizii pedeci i-au pus. Lumina a străbătut prin întuneric, deși mulți s'au încercat a o împedeca în mersul ei triumfător.

În marea și sfânta zi a Învierii pildă putem lua, că adevărul nu se poate nimici, lumina nici-când nu se poate întuneca în de așa, ca razele ei să nu ese biruitoare.

Această pildă reală trebuie să ne încălzească inimile și să ne umple sufletele de un avânt încurajator, ca creștini și ca Români.

Rea și căzută în păcate a fost omenirea pe timpul Mântuitorului; invidia, ura, răutatea și toate patimile omenești își făceau orgiile lor neîmpedecate și fără a li-se pune frâu.

Mântuitorul în marea sa iubire de oameni hotărâ a pus răspândirii mai departe a rețelilor și nelegiurilor, prin învătăturile sale cuprinzătoare de adevăruri nerestabile, prin patimile sale și prin enunțarea umanitarului și ișbăvitorului principiu: Iubiți și pe dușmanii vostri.

Dar' fost-au odioasă și sunt și azi oameni, cari, având porniri pătimase, n'au fost pătunși de mărețele învățături ale Mântuitorului și le-au nesocotit. Au căutat și caută să ascundă adevărul și pe baza șubredă a minciunii și perfidiei să-și întemeieze puterea și stăpânirea lor pătimătoasă.

Cât rău, câte suferințe și dureri cauzează acest fel de oameni semenilor și, numai D-zeu o știe. În loc de iubire ei poartă ură în sufletele lor, în loc de pace și bună înțelegere aruncă semănața vrajbei și zavistiei.

Îndeosebi, tu, popor românesc, câte nedreptăți, câte suferințe și schingiuri n'ai avut să înduri dela astfel de oameni.

În lunga ta viață bimilenară, ca popor, ai avut nenorocirea a locui pe pământul tău strămoșesc cu multe neamuri crude și haine, cari drepturile ți-le-au călcat, limba și legea ți-au atacat-o și a te stîrpi de pe fața pământului au voit.

Unună de spini ți-au pus pe cap, ca odinioară Mântuitorului lumii, crucea a trebuit și trebuie să o porți și palmuit, asuprit și batjocorit ai fost și ești și azi de vameși și farisei.

În adevăr, dacă percurgem cu mintea trecutul și prezentul nostru, nu găsim aproape nici un popor, care să aibă o carte de suferințe mai grele, ca poporul românesc. Azi, ca și odinioară, popoare conlocuitoare și popoarele megieșe cu noi spre stricăciunea noastră năsuiesc. Un pas spre bine, un pas spre înaintare nu poate face acest popor, poporul românesc, fără ca răii să nu-l pândescă și pedeci să nu-i pună. O știm aceasta din cartea trecutului nostru, o știm din tristul nostru prezent.

Învățăturile Mântuitorului nu sînt băgate în seamă de acești oameni, iubirea deapropelii, iubirea față de noi stează este din inimile lor.

Și poporul românesc cu toate aceste nici n'a succumbat, nici nu s'a poticnit, nici n'a desperat. Dacă D-zeu Atotputernicul a trimis asupra noastră oameni haini, răi la suflet și călcători de lege, dacă D-zeu la grea probă ne-a pus, tot El, acel Atotputernic a sădit în inimile noastre credința nestrămutată față de El și puterea de-a rezista și a suporta toate greutățile și fărâdelegile, fără a ne frânge.

Credința tare este și azi în inimile noastre și această credință putere ne dă, putere de viață, putere de luptă.

De credința și puterea noastră frântu s'au în trecut valurile furtunoase, cari cu cutropire ne amenințau și aceste ctenodii ne vor fi pavăza și în viitor.

Tari în credință, stăm pe baza adevărului, bine știind, că izvorul adevărului dela Mântuitorul lumii purcede.

Credința au avut moșii și strămoșii nostri în Învieria Mântuitorului, dar' credința au avut și în încetarea suferințelor poporului românesc, în frângerea cătușelor lui, în Reinvierea lui.

Credința noastră neclintită este azi.

Credem în Învieria Mântuitorului și credem în Reinvierea românismului. Pildele, cari D-zeu ni le-a arătat, ne întăresc în credința noastră. În adevăr popoare mari și puternice, cum au fost Tătarii, Turcii, Cazacii ș. a., cari cu semeție s'au încercat a subjugă poporul românesc și l'au tiranizat timp lung, — au pierit sau sînt pe povișnișul decadenței. Poporul românesc însă e în vigoare și cu cât timpul trece, cu atât ne apropiem de Reinvierea lui. Și Reinvierea nu este departe, căci zorile i s'au ivit; vestea ei din Balcani, dela Plevna, dusă a fost lumii întregi de Dunărea bătrână. Azi soarele Reinvierii tot mai sus se înalță pe cerul românismului, și când crucea la amezai va fi, Oltul și Mureșul nostru duce-vor pe undele lor vestea despre Reinvierea deplină și creștelele Carpaților încununate vor fi de o aureolă ferică.

Învieria Mântuitorului dulci speranțe deșteaptă în noi. Aniversarea ei cu mare bucurie o sërbbăm, poate cu mai mare bucurie și evlavie, ca multe alte popoare, de oare-ce vedem în ea triumful adevărului asupra minciunii și nelegiurilor biruite de dreptate, după care noi înșoșăm atât de mult.

s. mold.

Sibiu, 13 Aprilie 1901.

Rușii și Românii. Știrea im-bucurătoare, adusă de noi nu de mult despre concesionile făcute de guvernul și sinodul rusesc Românilor din Basarabia, n'a rămas necomentată de foile maghiare. Așa „Budap Hirl.” de azi admînd de altfel importanța acestor concesionii, le privește ca o apucătură diplomatică din partea Rusiei spre a câștiga opinia publică românească pentru alianța ruso-franceză și nîmîcirea influenței germane în Balcani.

Vorbînd de impresia ce au făcut aceste concesionii, atât în presa română dela noi, cât și în cea din România, „B. Hirlap” încheie astfel:

„Ce-au făcut Rușii în Basarabia într'adevăr nu e mult, și totuși efectul se observă. Ce efecte se vor desfășura atunci, dacă Rusia în vre un chip oarecare îi va pune în perspectivă România cucerirea Ardealului drept răplată a prieteniei ruso-române. Dacă interesele Rusiei vor pretinde aceasta, putem fi siguri, că promisiunea (Ardealului) se va face cu atât mai mult, fiindcă bine știe guvernul din St. Petersburg, că aceasta de mulți e dorită și așteptată în România.”

Cui vor promite Rușii Ardealul, nu știm. Atîta însă ne este cunoscut, că presa străină nici-când n'a înregistrat vre-o știre despre ceva concesionii făcute de guvernul maghiar în favoarea oprimatului popor român de sub oblăduirea ungurească.

DESPRE NOI. Distinsul publicist italian dela ziarul „Tribuna” din Roma, F. Franceschini, va ține zilele acestea la București o conferință asupra literaturii române. Această conferință o va desvolta apoi în mai multe orașe din Italia. Dl. Franceschini, care astăzi posedă limba română, cetind cartea literaturii noastre, care închide frumoasele inspirații ale mușei poporale, alături de inspirațiile individuale ale scriitorilor cunoscuți, a descoperit și în unele și în altele adevărate perle.

Din aceste lucrări, pe cari le va cînta în fața publicului, d-sa va cînta și seacă în relief ființa sufletească a Românilor.

Christos a înviat!

Nu mai dăm astăzi ascultare nimăi decît lui — Christos, soarele dreptății. Nici teamă n'avem de nimenia decît de Fiul — înviat din mormîntul pecetluit, pîzit de suferințele ostașilor. Nici închinare n'aducem nimînui, ci numai lui — Mântuitorului nostru, carea pămîit și a murit pe cruce, ca să răscum-pere cu sfînta lui nevinovăție ticăloșia cea fărâdelegă a oamenilor.

Astăzi nu mai vrem să știm de cuvintele deserte ale păcătoșilor orînduieli omenești. Glasul puterilor fărîsei și vameși, cari și după aproape două mii de ani au rămas aceiași, că numai numele ți-l-au schimbat, — este mort pentru noi în zilele Învierii. Stăpînul nostru-i unul singur: Christos, soarele dreptății. Legea noastră-i una singură: Cuvîntul Lui grăit apostolilor — „Pace fie vouă!” Credința noastră nu cunoaște astăzi nici o putere afară de puterea Lui și nici o „literă a legii” afară de slova cea neperitoare a scri-purii împlinite.

Căci astăzi sërbbăm cu strălucire ziua cea luminată a Învierii: triumful adevărului, înălțarea dreptății, sălășlîuirea iubirii de oameni pe pămînt. Astăzi ni se arată, pentru a o miș și nouă sute una-oară, învingerea binelui asupra răului, mîntuirea noastră din mila Celui de Sus și din tăria credinței sufletelor noastre.

Calici și bocotani, pieritori de foame și pieritori de îmbuibarea în belșug, buni și nemernici, oameni drepti și slugitori ai diavolului, — cu toții cădem în genunchi: auzind vestea cea înfricoșată, că peatra mormîntului s'a spart, ostașii cari păziau au fugit de spaimă, lumea întreagă s'a cutremurat de puterea stăpînului etern. Cu toții plîngem de bucurie și rugăciuni ridicăm spre cer: aflînd vestea cea minunată, că Fiul reștigat a înviat, ucenicilor lui s'a ivit, mintea lor a luminat-o și cu bunătațe-i cea fără de margini și cea fără de sfîrșit le-a zis: „Luafți duhul sfînt, cărora iertăți păcatele, li-se iartă și cărora le țineți, se țin.”

Oh, fericite zile de azi! Astăzi nu mai cunoaștem îndoială, nici fărâdelege, nici vrăsmășie. Ci avem credință de fer, propovăduim și proslăvim dreptatea, zicem tuturor frați și ne îmbrățișăm și ne sărutăm cu dragoste creștinească. Christos a înviat!

Este al douăzecilea veac de când sërbbăm ziua Învierii. Al douăzecilea veac de când ne zicem creștini, de când cîntăm imnurile iubirii de oameni, de când aducem osanale duhului păcii pe pămînt. Al douăzecilea veac de când numai sërbbăm Învieria.

Da, numai o sërbbăm! Odată la an ne aducem aminte cu spaimă de puterea Celui de Sus și plîngem de bucuria bunății celei fără de prihană a Lui, care toate le vede și toate la răbdă și toate le iartă. Odată la an, ne aducem aminte și noi de... învierea Soarelui dreptății!

Încolo, anul întreg, veacuri întregi n'am făcut și nu facem decît lucrăm împotriva voinii Atotputernicului, împotriva iubirii de oameni propovăduită de Mântuitor și pecetluită cu sîngele lui cel dătător de viață de veci. Cei tari apasă pe cei nevoiași și nu-i recunosc de frați decît din buze și abia la zile mari. Neamuri creștine numai la aparență, dar' cu sufletul păgîn se ridică la luptă cu fer și cu sabie și țin sub jugul robiei alte neamuri mai puțin uitătoare de Dumnezeu. Sînge și leșuri de oameni au presărat și mai presoară pămîntul. Nelegiuri fără de număr și fără de capăt aruncă în sufletele mili-onelor de victime crucea Golgoței. Ear' tiranii batjocoresc victimele, dîndu-le ofeț când li se sete și cerîndu-le să se mîntuiască după-ce le-au ferecat de mîni și de picioare. Ici, sute și mii de Iuda Isacarioteanu preocupăse și dreptate și iubire de oameni și după-ce vînd pe apostolii binelui și ai adevărului, nici măcar nu se mai spînzură, ca acum o mie de ani, ci se desfătează în orgii. Colo mii și mii de Petru se lapădă de neamul lor de zece-ori înainte să cînte cocoșul și nici măcar nu se cădesă și nu plîng amar când își aduc aminte de păcatul sîvirgit. În largă și frumoasa lume a lui Dumnezeu, abia de mai vezi la o răspînte pe vre-un biet creștin, filosof celebru sau muncitor necunoscut tînguindu-se sfîșietor de jalea omenirii, care nici astăzi nu s'a încreștinat cu adevărat.

Dar' acești puțini, sînt cei alesi. Filosofil acoperiți de colbul vechilor cărți înțelepte și muncitorii încovoiați de greul

trudei — aceștia n'au renunțat la nădejdea Învierii. Aceștia cîntă și pe această biinecuvîntă duhul credinței în mîntuire.

Christos a înviat!

Mii și mii de moșii românești răsună astăzi de veselul dangăt al clopotelor și de glasul fericitor al credincioșilor vestind adevărul — Christos a înviat! Mai bine de trei milioane de creștini osândiți de o putere drăcească se purtăm fără de contenire crucea Golgoței, — sërbbătorim cucernicii și iubitori ziua Învierii.

De atâtea sute de ani și până în zilele noastre, sfintele Paști ne-au fost, ele ne-au și rămas, ele ne vor și fi de-a-pururi sërbbătorile cele mai scumpe. Popor martir, răsîgnit pentru credința sa națională și osândit pentru dorul seu de mîntuire — nici nu ne putem închipui sërbbătorii mai fericite decît Paștile.

De aceea noi le sërbbăm cu toată căldura sufletului nostru. Și cu toată vigoarea ființei noastre creștinești credem cuvîntului scripăturii: Christos a înviat! Crezut-am, în trecut groaznic al apăsărilor barbare, — și ne-am mîntuit. Credem, în prezent trist al robiei politice moderne, — și ne vom mîntui. Numai să fim gata a pămînt ori-cînd pentru credința noastră. Numai să ne ferim unul fiecare de soarta leșne-uitătorului Petru, pe care de-l vedem între noi să-l deșteptăm la credința cea ne-strămutată. Ear' pe Iuda vînzătorul, când s'ar ivi între noi, să-l spînzurăm înșine de cel dintău copac ce ne-ar veni în cale. Și să adorăm un singur om — pe Omul-Dumnezeu.

Christos a înviat!

Ioan Scurtu.

Tripla-alianță. Postul prim-ministru al Italiei, Rudini a declarat unui corespondent al ziarului „Stampa”, că el crede în susținerea intactă a triplei-alianțe și speră, că guvernul va asigura în tratatele comerciale favorurile de până acum pentru Italia.

De altă parte din Roma se anunță, că Zanardelli voeste să esopereze unele modificări în tratatul triplei-alianțe. Spre acest scop va fi o întâlnire de bărbați de stat în Semmering, ear' unii vorbesc despre o întâlnire a lui Zanardelli, Waldeck-Rousseau și Bülow la Veneția, cum am anunțat ieri.

Credință, onoare.

Venî va oare și pentru îndelung răbdătorul nostru popor cînsul mîntuirii? Eată întrebarea, asupra căreia sîntem îndemnați a medita mai serios ca ori-cînd tocmai acum la ziua Învierii Mântuitorului neamului omeneșc. Este o întrebare firească și legitimă a celor-ce cunosc suferințele poporului român și știu, că suferințele acestora au fost mai lungi și mai grele, de cum el după drept le-a meritat ca pedeapsă pentru greșelile și păcatele sale.

Sufletul fiecăruia dintre noi e dornic de a avî un răspuns sincer și fără încunjur. Fie că ne vom alege cu bucurie, fie că vom dobîndi și mai multă durere de cătă s'a adunat până aci în inima noastră, e bine să ne luminăm, dacă peste tot putem crede în mîntuirea de care ne-am învrednicit prin suferințele noastre.

Slugitori credincioși ai presei române, sîntem veseli a pute vesti la această zi de sërbbătoare, că poporul român nu are numai îndreptățirea, că intru-nește și chează de a pute nădăjdui într-o mîntuire sigură. Spunem cuvîntul nostru fără teamă, că ne vor desmînji scepticii și necredincioșii, cari au răsărit în mijlocul societății noastre românești.

Scepticismul este caracterul inteligențelor mărginite și trufaze și toate tendințele lor de a săpa mormîntul națiunilor au fost înfrînte de puterea biruitoare a credinței, al cărei dumnezeesc reprezentant este Cel-ce moartea cu moarte a călcat-o.

Nu trebuie deci să ne supere, precum nici nu ne mirăm, că în vârtejul de miserie, ce s'au instăpănit asupra societății moderne, vedem și între oamenii nostri atîția spectri întunecați, atîtea inimi abătute și suflete nemăgălate.

Ca și-cînd în fața soarelui, care luminează și încălzește pămîntul, se îngămădese norii aduși de vînturi și produc umbră și răceală, astfel și sufletul unora dintre noi este lipsit de lumină trebuincioasă. Căci li lipsește credința, care luminează și încălzește sufletele oamenilor. Lipsa de credință în noi înșine, în puterile noastre proprii, în viitorul neamului românesc este norul, ce ne umbrește judecata, ne răcește simțirea și nu ne lasă să vedem, că sîntem vrednici de viață și de mîntuirea din jugul robiei, ce de-atîtea veacuri a apăsător graumai poporului nostru.

Ca pretutindenea, așa și între noi s'au ridicat predicatori cuprinși de patimi omenești, cari au pornit goană păgână în contra credinței și a dragostei creștinești, în contra autorității și prestigiului nostru național. Este un fel de încercare anarhică de a teroriza, a submina și a nimici fără frică de Dumnezeu vaza și onoarea publică și privată a oamenilor. Este o școală, care voeste a combate principiul moral: Fiecare Român are un drept firese la onoarea sa, și ori-cine încearcă a i-o compromite e mai rău decît un bandit, care te atacă în drumul mare spre a-ți fura punga.

Urmarea firească a acestei propagande, a acestei educațiuni date societății ar fi, ca poporul românesc să ajungă odată la convingerea, că frunțașii sei sînt cele mai corupte elemente sociale, cari nu merită nici o încredere și sînt vrednice de batjocura și disprețul lumii întregi.

Acesta este răul, care slăbește temelii vieții noastre naționale și care amenință să ne dee legați în ghiarele dușmanilor nostri. Și e destul de trist, că societatea a stat în nepăsare și nu a luat din vreme măsurile de lipsă pentru a face imposibilă existența lui.

E timpul suprem, ca societatea românească să aplice disprețul și pedeapsa cuvenită celor-ce cu limbă desfrînată atentează la onoarea națiunii române și la credința în puterea de viață și în viitorul ei.

Neuitatul Eminescu zicea, că semnul distinctiv al Românului este adevărul și că toate figurile acelea fărânoase și rele, viclene, fără inteligență, toate acele câte ascund o duplicitate în espreșie, ceva hibrid, nu încap în cadrul națiunii române.

Aceasta este și mîngăierea noastră, care ne face să credem în mîntuirea, de care s'a învrednicit prin suferințele sale poporul român. Ziua Învierii Domnului să ne întărească nu numai în credința, care suspină și se roagă, ci și în credința, care ne dă putere la fapte.

Folosindu-ne de cuvintele lui Homer, adresăm la această zi măreață a creștinismului tuturor prietenilor poporului român apelul inimii noastre: Fiți bărbați și ridicați-vă cu inima vitează. Cinstiți-vă pe voi înșivă în învîlmășeala luptei! Căci la poporul, care se cîstește, sînt mulți oameni, cari cad: Ear' celui-ce fuge, nu i-se cuvine nici glorie nici mîntuire. Dan.

România și Bulgaria. În ședința dela 10 l. c. a camerei române dl. M. Vlădescu a cerut unele deslușiri dela dl. Sturdza, ca ministru de externe, asupra conflictului cu Bulgaria, care după știrile date de unele ziare belgiene, va fi supus tribunalului arbitrar dela Haga.

D. Sturdza, președintele consiliului de ministri și ministru de externe, a arătat, că relațiunile dintre România și Bulgaria sînt prietenești. Dealtfel relațiunile amicale între vecini se impun dela sine.

În ce privește știrea relevată de dl. Vlădescu din ziarele străine, dl. ministru de externe declară, că nu are cunoștință că chestiunea insulei Bujoreșcu să fi fost supusă tribunalului arbitrar din Haga. Nici România, nici Bulgaria nu s'au adresat acestui tribunal. Dacă asemenea incidente s'ar deferi tribunalelor de arbitragiu, acestea ar avî mai mult de lucru ca tribunalele ordinare.

INCHIDEREA SESIUNII
corpurilor legislative române
s'a făcut deja prin mesaj regal.
In acest mesaj, Regele Carol în
frumoase cuvinte își exprimă bu-
curia și mulțumirea, că guver-
nului și camerelor le-a succedat
„restabilirea finanțelor și creditul
statului, dându-i un buget si-
gur și stabil echilibrat, așezat
pe o evaluare prudentă a veni-
turilor și o scădere importantă
a cheltuielilor”.

Cetirea mesajului a fost pre-
cedată de o cuvântare a dlui
Sturdza, în care mulțumește ca-
merelor pentru sprijinul dat
guvernului în realizarea saluta-
relor reforme financiare.

Senatorii și deputații s'au
despărțit în mijlocul unor entu-
siasme și repetate urări de:
„Trăiască Regele Carol”.

**Continuarea acțiunii de co-
lonizare.** Am prezis și sîntem si-
guri, că în apropiatul viitor acțiunea
de colonizare din partea statu-
lui se va continua în măsură tot mai
mare. Acum e vorba de cumpărarea
pe bani fîrți a domeniului catolic
din Püspök-Ladány, despre care am
dat știri ieri. Ministrul Wlassics
voiește să cumpere acest domeniu, care
are o extensie de 60 mii de jugere
catastr. Dacă îl va cumpăra, statul
va coloniza pe el, împărțindu-l în lo-
turi mici, coloniști unguri din pa-
trie, eventual o parte însemnată a Cîn-
găilor din Bucovina. Va să zică
statul, adică noi cu toții, vom jertfi
cîteva milioane, ca să ferim pe Cîn-
găii și alți taie tugi de „csikosi”.

Ministrul a declarat, că în cas dăci
domeniul nu va fi cumpărat de către
stat, se se dec în parte „haiducilor”
și Cumanilor din împrejurime, sără-
ciți cu totul.

În ori-ce cas nația sărăcită și ca-
lică, dar alcătuitoare de stat, trebuie
susținută, ca să nu piară de foame. Halal
de națiune.

Conflict în cabinetul austriac. Din
Viena se anunță un conflict între Körber și
ministrul căilor ferate Wittek. Acest din urmă
se opune la statificarea căii ferate nord-vestice
din Boemia, solicitată de Cehii tineri. Se crede,
că poziția ministrului Wittek e zdruncinată.

COMITETUL MACEDONEAN.
Cu toate-că Sarafoff a depus o cau-
țiune de 30.000 fr., el n'a fost încă
pus în libertate. Membrii comite-
tului sînt arestați în chilii deose-
bite, fiindu-le oprit a conveni unul
cu altul.

Mai mulți jurnaliști din străi-
nătate au sosit la Sofia. Pertrac-
tarea procesului se va începe la
cîteva zile după Paști.

Congresul macedonean estra-
ordinar, ce se va ține Mercuri, 17
Aprilie n. va dura 3 zile și 3
nopti. În locul comitetului presi-
dat de Sarafoff se va alege un nou
comitet, pentru a continua lupta
pentru eliberarea Macedoniei.

Profesorul Boceff din Vidin
a declarat, că disolvarea comite-
tului macedonean este o imposi-
bilitate, cătă vreme susistă actuala
constituție a Bulgariei.

Dela Toulon.

Ducele de Genua va părăsi astăzi
Toulonul. La banchetul dat în onoarea
oficierilor italieni, președintele Lombet,
după-ce a toastat pentru Italia și Spa-
nia, a salutat încă-odată la oaltă prin
cuvinte însoțite pe toți ofierii și sol-
dații flotelor străine și ai celei italiene.

Spaniolul Pelayo a arătat fericirea
ce o simte, că poate fi el interpretul
sentimentelor guvernului, marinarilor și
a întregii națiuni spaniole, și-și închină
păharul în sănătatea Franciei și a fru-
moasei sale marine.

Unul dintre comandantii celor 2
torpedore rusești a răspuns, că vorbele
preșidentului republicii franceze vor pă-
trunde până la inima tuturor Rușilor și
și-a ridicat păharul pentru mărirea Fran-
ciei și pentru înflorirea marinei și a ar-
matei franceze.

La dejunul dat pe corabia Lepanto
în onoarea lui Loubet, ducele de Genua, a
mulțumit pentru primirea extraordinar
de cordială și simpatică, ce i-s'a făcut
lui și flotei italiene. El zise, că se simte
fericit că poate toasta în onoarea Fran-
ciei și a armatei sale și-și exprimă pro-
funda sa simpatie pentru persoana pre-
șidentului francez.

Loubet răspunsese emoționat acestor
dovezi de simpatie. El declară, că este
chiar de prisos a mai accentua, ce sen-
timente nutrește națiunea franceză pen-
tru cea italiană și încă-odată deose-
bită bucurie celei deosebite ce i-a produs
dovezile de prietenie, cari le-a adus
Franciei Italia prin trimiterea flotei sale.

În conversația ce a urmat între du-
cele de Genua și Loubet, acesta zise,
că o grozavă răspundere și-ar lua asu-
pră-și acela, care ar voi să provoace
astăzi un războiu.

Ducele răspunsese la aceasta: „Aveți
dreptate, dle preșident. Cred însă, că
astfel de visite, ca aceasta a noastră,
sînt acomodate, ca să îmbunătățească
relațiunile dintre națiuni”.

Ieri seara Loubet a părăsit Toulonul
despărțindu-se în mod cordial de ducele
de Genua.

Chestiuni bisericesti.

— Din tractul protop. gr-cat. al
Sibiului. —

— 12 Aprilie n.

La glasul vrednicului șef, preoții
din tractul protopopesc gr-cat. al Sibiului
s'au întrunit în 4 Aprilie n. a. c. în si-
nod, în sala școlii gr-cat din Sibiu.

Aproape toți preoții au participat
la această adunare de primăvară, adu-
cînd cu sine fiecare și pe învățătorul
seu, căci sinodul a fost mixt, mai luînd
parte și un număr însemnat de alți mi-
reni din Sibiu și tract.

La 9 ore a. m. sosind M. O. D. pro-
topop I. V. Rusu, este viu aclamat.
După invocarea spiritului sfînt și
îndatinatele rugăciuni — președintele își
cetește cuvîntul de deschidere.

Cuvîntarea dlui protopop a fost un
raport studiat și amănunțit despre toate
chestiunile bisericesti și școl din tractul
protop. gr-cat. al Sibiului pe anul 1900.

Arătînd însemnătatea sinoadelor,
cari sînt un atribut, o parte esențială
din autonomia și independența sfînt
noastre biserici, pentru a cărei realizare
cu toții din toate părțile și cu toate
mijloacele legale datori sîntem a năsu,

indeamnă prin cuvinte încălzite de o
adevărată însuflețire națională pe preoți,
ca în conștătință și iubire frățască să
se năsuiească a purta cu însemnătate ne-
zădărnice, cari le îngreunează soarta, să
se mîngăie reciproc lucrînd împreună
la înaintarea culturală și morală a po-
porului. Spune apoi, că ar dori din
toată inima să poată comunica vesti
îmbucurătoare cu privire la îmbună-
tăirea stării materiale a clerului no-
stru, pentru care au luptat mult și în-
aintași noștri și încă între împrejurări
cu mult mai grele decît noi, rămînînd
însă numai cu speranțele, care poate se
vor realiza baram în secolul al XX-lea,
probabil însă contra tuturor dorințelor
și aspirațiilor noastre legitime și de
interes național românesc. „Dar” se ier-
tași, fraților, dacă eu pentru biserică și
națiunea mea nu sperez așa mare bine
dela mult dorită congruă, căci și aici
se va aplica maxima: „do ut des”.

Îndată-ce cineva și face servicii, nu mai
este independent, ear a face contraservicii
păgubitoare bisericii și națiunii tale,
contra convingerilor și principiilor tale,
este contra caracterului unui adevărat
preot român. Să ne ajutăm noi de noi,
căci vai, amară e bucuria străinului...
Raportul espune apoi starea bisericelor
și școalelor din tract și îndeamnă pe
cei prezenți la conlucrare armonioasă pen-
tru înaintarea și prosperarea acestor
paladii ale culturii religioase-morale și
intelectuale ale poporului, cari singure
ne-au mai rămas nepătate. Raportul se
încheie cu date statistice interesante
despre mișcarea și înaintarea culturală
a populațiunii gr-cat. din acest tract.

În anul 1900 au fost 613 casuri de
naștere și 519 casuri de moarte, ear ca-
suri de căsătorie 117, dintre cari 7 nu
mai înaintea oficiului civil politic. Din
întreg protopopiatul la școli străine au
umblat 66 elevi, ear la meserii 41.

Acest raport a fost ascultat cu viu
interes, însoțit fiind de dese aplauze.

Întrînd apoi în desbaterea obiecte-
lor cuprinse în program, la care au par-
ticipat între alții și membrii: Iul. Bar-
dosy, N. Togan, D. Deac, Dion. P. Decsi,
V. Florian și inv. L. Maior, s'au ales
pentru facerea propunerilor mai multe
comisii. Între propunerile mai însem-
nate mi-se pare a fi cea în chestiunea
congruei, ca Escol. Sa dl arhiepiscop
și metropolit să fie rugat a urgita la lo-
curile competente chiar și în persoană
— în cas de lipsă — prin o deputațiune
din cler resolve conform intereselor
noastre bisericesti a mult trăgănatel
congrue.

O altă propunere importantă, a că-
rei rezolvire însă cade în competența
senatului școl. protop., e și cea făcută
de preotul D. Deac și susținută de ma-
joritatea membrilor, ca în fiecare parohie
să se înființeze bibliotecă bisericesti
școlare cu așa numitele „cercuri de ce-
tire”. Aceste „cercuri de cetire” ar avu
meritul, că în popor s'ar naște dorul
de cetire și cultivare în timp relativ
scurt.

La sfîrșitul sinodului s'au ales con-
fesorii și după-ce dl inspector de școale
în retrag. I. Bardosy a mulțumit preș.
sinod. pentru conducerea înțeleaptă,
toți preoții s'au mărturisit și astfel îm-
păcați cu sine și cu D-zeu, s'au dus la
ale sale.

Din Câmpeni.

— Introducere de paroh. —

— Aprilie a. c.

În ziua de Florii a fost introduce-
rea parohului al doilea din Câmpeni Ni-
colau Palade, în oficiul de paroh. Ser-
viul divin a fost celebrat de protopre-
biterul tractual dl Romul Furdus și
noul preot. Biserica era ticsită de po-
por. De pe fețele fiecărui puteai ceti
bucuria ce o simt, când și-au văzut cu
ochii dorințele și legitimele lor cereri
împlinite. Ne-am convins cu toții, că to-

tuși adevărul trebuie să ese la lumină, căci
e mult de când neînțelegerile, ura, pisma
și reutatea a băntuit poate mai teribil
ca ori-unde comuna Câmpeni — odi-
noară vestită și cu un trecut istoric.
Și dacă comuna noastră — în zece ani
din urmă — nu a făcut nici un pas în-
ainte e, că încăpățînările zădărnice a
unora ajunsesse prea departe, dar pronia
s'a îngrijit, ca adevărul să prevaleze și
cei devotați bisericii și legilor ei, și-au
văzut dorința împlinită.

După serviciul divin protopresbi-
terul R. Furdus, prin o cuvîntare oca-
sională prezentă poporului pe noul preot
și cetește ordinul consistorial prin care
s'a întărit alegerea clericului abs. Nicolau
Palade.

Noul preot, blînd și modest, cum
l-am cunoscut întotdeauna, se înfățișează
înaintea ușii împărătești și prin cuvinte
calde isvorite din inimă curată se adre-
sează către poporeni și rugându-i să
se uite tot ce până acum a fost
între ei și în bună înțelegere să lucre
pentru susținerea vazei bisericii, care
este baza și temelia existenței noastre.
Îi roagă să i fie întru ajutor la împli-
nirea marelui datorințe ce și-a luat asu-
pră-și și promise că va lua parte la su-
ferințele noastre; se va năsuie să mîngăie
pe cel întristat, să întărească pe cel ne-
puținios, să ridice pe cel decăzut și
să caute pe cel răcit. Așa glăsuia
noul paroh și inimile celor de față pal-
pau de bucurie. Mulțumiți pe deplin
de modul cum s'a rezolvat această afa-
cere, ne-am despărțat, tari în credință și
uniți în cuget de a lucra din răspuneri
pentru ducerea la isbîndă a celor încre-
dintate.

În fine, ca unul care fac parte din
corporațiunile bisericii și care m'am ocu-
pat mult cu regulamentele bisericii noas-
tre, nu pot trece cu vederea un lucru,
ce l-am auzit cetindu-se din actul de
introducere și care nu cred să fie po-
trivit pentru dezvoltarea pacinică a stă-
rilor. În ordinul consist. se zice, că cei
nemulțumiti cu noul preot N. Palade,
pot să se folosească și de al treilea preot,
care mai înainte fusese administrator pa-
rochial. — Tot la fostul administrator
i-se dă voe a face servicii la casele
„malconținților”, a servi în biserică
odată în lună în Dumineca care va căde
pepartea noului paroh cu venitul întreg
ce va fi în acea zi, precum și la sărbătorile
mai mari.

Veneratul consistoriu va ști de ce
a dispus astfel, dar ceea-ce nu ne con-
vine, e faptul, că prin aceasta s'alăsat o
ușă, prin care se pot comite multe
abusuri, din cari se pot ușor îngheba
earăși stările triste și deprimătoare de
mai înainte; lucruri pe cari cred, că nu
le dorește nimenea și cu atât mai puțin
Veneratul consistoriu. Și ca să confirm
cele zise, voi scoate la iveală numai un
singur cas, mai recent.

Îndată după introducerea noului
paroh N. Palade, un creștin a trecut
la cele eterne. Avea să fie înmor-
mentat de noul preot și nici-decum
de fostul administrator, mai cu seamă
că asemenea funcțiuni nu se fac numai
la casa poporeanului — după cum se
zice în ordinul consistorial. Mare ne-a
fost mirarea când am văzut, că deceda-
tul este petrecut la groapă prin dl pro-
topop și fostul administrator.

Fapte de acestea și altele de acest
soiu pot să fie foarte nefavorabile pen-
tru liniștea și buna înțelegere ce trebuie
să existe în biserică.

Nu mă îndoiesc, că afacerea acea-
sta se va pertracta în consistoriu și am
toată încrederea, că va ști să se aducă
un deciu, care ne va mulțumi și nu se
va permite ca asemenea lucruri să se
mai întîmple, căci prin aceasta earăși
se pot începe turburările de mai înainte.

Monuți.

Adunarea „Ardeleni”.

Orăștie, 9 Aprilie 1901.

(Urmare).

Întrînd în ordinea zilei, directorul
Dr. Mihu a citit raportul general al di-
recțiunii și bilanțul, reușind că institu-
tul a făcut solizi pași de înaintare în
toți ramii sei de operațiune: în impru-
muturi, la realități, în fonduri, în profit.

Supunîndu-se raportul desbaterii
generale, s'a ridicat dl Ioan Mihu,
membru în direcțiune și spune, că d-sa
a subscris raportul și bilanțul direc-
țiunii, dar rezervându-i dreptul a-și
face la unele poziții observările în adu-
nare. E nemulțumit cu profitul, care e
mai mare numai cu cor. 3028.36, căci
acest profit putea fi mai mare. Acusă
direcțiunea și special pe directorul Mihu,
că din vinderea unei moșii de pe la Ha-
teș, a câștigat numai 4200 coroane, pe
când de o parcelă cu alt plan putea că-
știga și 10.000 din ea! Propune să fie
osândit directorul a plăti din al seu cele
6000 coroane, pe care banca le-a per-
dut. În acea moșie (adeacă deși a căști-
gat 4000, totuși a pierdut 6000!). Avînd
„Ardelena” un proces cu Dr. Muntean,
pe care l-a pierdut, dl Mihu propune
ca directorul să restituie din al seu cele
vre-o 4400 coroane, pe care Dr. Mun-
tean le-a tras dela „Ardelena” în urma
procesului, căci zice, procesul s'a pierdut
din neprecauțiunea directorului, care n'a
luat act în scris dela Dr. Muntean, când
l-a luat și pe el de avocat al băncii.
Cere ca directorul să înapoieze băncii
cele 480 coroane, pe care banca le-a dat
avocatului Dr. Klein ca provizie de
mijlocire față de G. Wagner pentru vin-
derea hotelului „Széchenyi” la „Ardel-
leana”. — Aruncă asupra lui Dr. Mihu o
bănuială, pentru-că din banii lui K.
Kaess, a ridicat Dr. Mihu 1996 coroane
îndată după încheierea aranjamentului
cu lumina electrică. Aranjamentul cu
electricitatea încă îi pare lucru slab, ear'
că moara cu vapor a lui Kaess nu a
luat o „Ardelena” în administrație pro-
prie, ci a lăsat s'o iee un particular, e
o afacere suspectă etc. În toate face
propuneri foarte radicale.

Dr. A. Muntean se alătură la pro-
punerile dlui I. Mihu, mai „desvîlînd”
și dînsul cîteva neregularități de ale
direcțiunii, că d. e. bilanțul e greșit în-
cheiat, că după a lui socoteli ar eși al-
fel, propune deci să se dea înapoi di-
recției spre întregire; arată că în unele
afaceri direcția nu a împlinit formele de
lipsă, d. e. nu are conlucrare pentru anu-
mite lucruri împlinite, ci s'au înțeles di-
rectorii numai cu gura cum să facă, și
apoi așa au făcut; arată că banca are
perderi de sute de florini după afaceri-
le private a lui Dr. Mihu, care vinde
lemne și gîndilă la oameni și ia dela ei
cambii și le pune la bancă și banca
nu-i poate scoate apoi banii, d. e. la
un Baciu Ioan din Vinerea, a pierdut
„Ardelena” vre-o 600 florini!

Laurenț Bercian făcînd un pic de
probă de retorică și de declamațiune și
toamă dînsul mai indignat de atîta rea
chivernisire a averii atora, propune, ca
acestei direcțiuni să i-se voteze neîncre-
dere, să fie amovată din post și trasă
în cercetare, cu comitetul de suprave-
ghere dimpreună!

Economul frunțas Irimie Boca, în
un stil simplu, dar sincer și cald, res-
pinge atacurile ce „domniile de mai sus
le aruncă asupra conducătorilor celor
harnici de până acum a băncii, și cu-
vintele dînsului sînt viu coperite de
aprobări șgomotoase și „să trăiască”!
La apoi cuvîntul:

Di Dr. I. Mihu, care antău „mul-
țumește” grupului de acționari cari au
ridicat azi atâtea acuse asupra direcției
întregi și special asupra d-sale, pentru-
că de 15 ani a condus cu bine banca, în-
cînt „pentru acia pe care ați dat 50 fl., azi
căpătați 80, și pe tot anul, fără osteneală
10%, și acum veniți se ne faceți așa din-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

PAȘTILE.

— Repririre istorică. —

Paștile trebuie privite ca cea mai
veche sărbătoare creștinească și ca cen-
trul acestora. Ca sărbătoare anuală s'a
desvoltat din sărbătoarea săptămînală.
Vineri, sărbată în veacul apostolic ca
ziua morții lui Christos, cu post și ru-
găciuni, ear' Dumineca, ca ziua învierii,
cu veselie, a căpătîit cu timpul o im-
portanță mai mare primăvara, când
luna era plină și împlinirea anului adu-
cea săptămînală cea mare, în care Chri-
stos a fost răstîgînit, înmormîntat și apoi
a înviat. Și-n timpurile noastre a ră-
mas sărbătoarea aceasta mare totodată
și săptămînală, după-cum arată tipicul
octoichului pentru zilele de Vineri, Săm-
bătă și Duminecă.

Terminul pentru sărbătarea Paștilor
a fost timp mai îndelungat obiect de
controversă, până-când a hotărît con-
ciliul dela Nicea din a. 325, că Paștile
să se sărbetaze totdeauna în Dumineca
cea dintăiu după luna plină dela începu-
tul primăverii.

Bucuria caracterizează sărbătoarea
Paștilor. Pentru de-a da acestei bucurii
o expresie cât mai vizibilă, împărații

creștini obișnuiau să elibereze din tem-
nițe pe toți cei închiși pentru fapte rele
mai mici, proprietarii de sclavi îi li-
berau tot în ziua aceasta, asemenea se
iertau cametele după datori și bogatii
făceau pomeni mari pentru săraci. În
urma înviorii între biserică și potesta-
tea civilă erau sistate toate afacerile
începînd din Dumineca Floriilor până
la Dumineca Tomii, chiar și sclavii erau
scutiți dela muncă; toate spectacolele
erau interzise, păgânii nu puteau face
procesiuni, ear' Jidovilor le era interzis
a eși din casele lor începînd cu Joia
mare până a doua zi de Paști.

În mod deosebit de sărbătoreasc
era petrecută noaptea învierii, *vigilia*,
în care nu se culca nime, cu atât mai
virtuos, că pentru noaptea aceasta se
astepta a doua venire a lui Christos.
Columne de ceară erau aprinse în ora-
șul întreg, făclile și felinarele răspun-
deau lumină ca ziua. Sfinții părinți
amintesc cu expresiuni entusiaste de
această noapte. Așa de generală era
privegherea și așa de tare intrase în
obiiceiurile popoarelor, încât și păgânii
privegheau. Sfințenia acestei sărbări era
mărită cu botezul catehumenilor, căruia
fi premergea sfîntirea apei. Întreaga
săptămîna după Paști forma un gir ne-
întrerupt de sărbători și se numia heb-
doma neophytorum (săptămîna neofi-
ților), pentru-că în timpul acesta cei din
nou botezați purtau tot haina cea albă,
ce o avuseră la botez. În rînduiala

serviciului bisericesc e socotită la noi
până-n ziua de astăzi fiecare zi din
săptămîna luminată ca sărbătoare, avîndu-
și fiecare glasul (versul) ei propriu,
ca ori-ce Duminecă.

Începînd cu secolul al 6-lea d. Chr.
se ridică adese-ori plîngerii, că prive-
gherea din noaptea Paștilor prilejuie-
ște și fapte, cari lovesc în morala pu-
blică, de aceea privegherea a fost la
început redusă și apoi schimbată cu
totul. Serviciul divin statorit pentru
dînsa în biserică catolică a început să
se fiină în biserică catolică deja în Săm-
băta Paștilor. Cu acest prilej desfășură
biserică catolică toată pompa cultului ei.
Altarele, cari în Vineri patimilor erau
neacoperite, se acopere din nou, clopo-
tele, cari tăcuseră 2 zile, eară răsună,
toți se grăbesc să dea expresie bucuriei,
că a trecut postul. În Roma iluminează
măcelarii prăvăliile lor, pe toate stra-
dele răsună puscături; în Neapole s'afir-
tică o păpușă urîță, care reprezintă
postul. Până la anul 1871 obișnuia
Papa să dea de pe balconul catedralei
Sf. Petru binecuvîntarea pentru întreaga
creștinătate, după care urmau buibui-
rile tunurilor. În timpul de față for-
mează la Paști Sevilla un punct de atrac-
țiune nu numai pentru împrejurime, ci
și pentru străinătate.

La protestanți e esolus aproape to-
tul, ce ar pute forma un cult deosebit
la această sărbare. Numai Herrnhuterii

obișnuiesc să meargă cu toții în dimi-
neața Paștilor la cimiter.

În nici una din bisericile creștine
însă nu se prăsnesc Paștile așa de fru-
mos, ca în cea orientală. Îndeosebi a
păstrat neștirbite toate obiceiurile bis-
erică rusească, care n'a vrut să facă nici-
când concesii reclamate mai ales de
comoditatea credincioșilor. La Ruși se
arată cu acest prilej în toată splendoarea,
că Paștile sînt sărbătoarea dragostei;
a dragostei Mântuitorului pentru noi și
a dragostei către deapropapele. E miez-
ul nopții. În biserică semi-întuneată
domnește o liniște adăncă și cu toții
așteaptă signalul de miez-noapte al
clopotului. În sfîrșit răsună și cu el
deodată și vestea „Christos a înviat”.
Ca cuprinsă de o viață nouă se ridică
obștea obosită de postul cel lung și ese
cu făclile aprinse, preoțimea înainte, ca
să înconjure biserică. Terminîndu-se
procesiunea, intră credincioșii eară în bi-
serică, acum frumos luminată. Cu vor-
bele „Christos a înviat”, salută epis-
copul pe preot și acesta îi răspunde „Ade-
vărat c'a înviat”, apoi se îmbrățișează
și sărută. Cu aceasta s'a dat signalul
pentru îmbrățișări și sărutări generale
între credincioși pentru prima zi a Pa-
știlor. Felul acesta de salutare trece așa
de mult drept semn al unei pietăți drept-
credincioase, încât abia ar îndrăzni și
o domnișoară de rang înalt să refuze unui
țeran sărutul Paștilor, când s'ar apro-
pia de ea cu alutul „Christos a înviat”.

Pentru săptămîna cea luminată e
permisă anume abstenența dela ori-ce lu-
care. Ori-cine se poate sui în clopotni-
țele bisericilor, ca să tragă clopotele în
dragă voe și tinerimea se și folosește
de acest drept cu de-adsul. Fețele
cele tinere adună flori, parte pentru-ca
să împodobească cu ele mormintele celor
repoșați, parte ca să-și împletească cu-
nuni, cu cari să se împodobească înșile.
Cei în vîrstă, dela țeran până la prin-
cipe, se dăruiesc cu ouă lucrate cât mai
artistice. Impresiunea, ce o face felul ru-
sesc de a sărba Paștile, e cu atât mai
plăcută, căci vedem, că obiceiurile națio-
nale sînt respectate cu aceeași sfîntenie
de țeran ca și de țar.

La Greci, popor mai aprins, sînt
sărbările de Paști mai lărmuitoare. În
Constantinopol se adună în cimiterul dela
Pera, unde află musicanți, cari îi înflă-
cărează cu melodiile lor și i'îndeamnă
la joc. Cafenele ambulante, negustorași
ambulanti cu zaharicuri, fructe sudice,
în scurt tot ce se contrabuse în Orient la
veselie, se află concentrat pe locuri, unde
odihnesc părinții și moșii lor. Pe strade
și prin piețe aleargă măști, joacă și fac
câte prostii, cari cu alți prilej ar fi ta-
cate drept profanare. Și ei sărbetază,
după tradiția și firea lor, învierea Dom-
nului, care, în bunătatea lui, iartă toate
pentru înviere.

tr'una mișei și hoți. Răspunde apoi în rînd la acuze:

Profilul nu e cu mult mai mare ca an, pentru că a fost anul financiar greu, încă chiar bănci ca »Albina« cea puternică, nu numai că au stat locului, dar au dat chiar înapoi! Băncile din piața locală, ungurească și sasească, au dat mulțor înapoi, »Ardeleana« cât de cât, dar totuși înainte! Și nu e mai mare profilul, pentru că bilanțul e foarte real, restanțele minime luate în el și d-sa a fost totdeauna de părere, să nu umflăm cifra profitului, precum se poate face dacă vrei, ci mai bine mai puțin, dar acela sigur, solid! N'a crescut mai tare profitul, căci s'au redus »competențele« obicinuite la acele institute pe lângă interesele legale, al s'au redus la un minim; interesele încă au început a se reduce dela 8 la 7 la unii ram, deci trebuie să simți acestea la creșterea »profitului urmat«. — La moșia de pe la Hăgeș, am câștigat în 3 luni de zile 4200 cor. după 36.000 cor. Nu s'a putut da preotului Dăncilă și soției, pentru că pe când acesta a venit să se ofere și el, pe atunci cu proprietarul Buda Bela era deja încheiat act notarial public și nu se mai putea desface. — Cu Dr. Muntean am făcut o greșală. Când i-am dat și lui procese de-ale băncii, direcția nu mi-a dat nici un mandat să iau dela el act în scris că primește procesele în sensul regulamentului, că adică se mulțumește cu ce-i lăcuiască judecătoria. Când am deschis cancelaria proprie, Dr. Muntean ne-a pîrit pentru încă câte 2—3 fl. în fiecare proces ce a avut dela noi, și asta peste ce i-se dase de judecată, și așa a trebuit să-i mai dăm peste 4000 cor. și acum chiar Dr. Muntean ne acuză că de ce ne-am încrezut noi așa, de nu ne-am luat îngrădiri în scris contra d-sale! Aci e neapreciuită direcția întregii ca și a mea, dar și a d-voastră, cari în 7 ani nu ne-ați cerut să vedeti cum ne-am aranjat cu Dr. Muntean, — cu toate acestea eu mă declar gata a restitui din al meu acesti bani, dacă veți afla că eu singur sînt de vină pentru neprecuțianța noastră a tuturor! Lui Dr. Klein i-am dat honorariu de 480 cor. pentru că a mijlocit tirgul între noi și dl Wagner. Noi timp de 2—3 ani n'am putut ajunge la tirg cu domnul Wagner, care ținea casa mai scumpo. Odată i-am zis dlui Klein să mijlocească tirgul, să facă contractul și să ni-l dea gata, și are acest honorar. Ce e așa grozav în lucrul acesta și de ce s'eu fiu eu dator a înapoia institutului acesti bani? —

D. E. V.

Cronica zilei.

Sibiu, 13 Aprilie n. 1901.

*Tuturor celorlor ziua lui nostru dorim
Sărbători fericite!*
Redacția.

Din cauza sfîntelor sărbători ale »Învierii Domnului«, numărul proximal foit noastre va apăre numai Mercuri seara.

† Archipresbiterul stăurofor Dimitrie Zucan, protopresbiterul decanatului Cămpulung, paroh în comuna fruntașă Fundul-Moldovei, din Bucovina a murit în vîrstă de 76 ani. Decedatul a fost o marcantă figură în viața publică a Bucovinei.

Prelat domestic. Cei întregire la corespondența noastră din Blaj despre distincția vrednicului preposit I. M. Moldovan cu titlul de prelat domestic al S. Sale Pontificelui roman, corespondentul nostru ne-a trimis vorbirea frumoasă ținută de I. P. S. Sa Metropolitul în biserică catedrală, pe care — neavînd azi loc — o vom da în nrul proximal.

Prințul Ludovic Napoleon, oficer în armata rusească, după cum scriu foile din Berlin, se va fi dînta în curînd cu principesa rusă Helena. Întrudirea eventuală a prințului Napoleon cu d-năstia țarilor e viu comentată de presa europeană.

Necrolog. Subscripții cu inima înfrîntă de durere anunță tuturor rudeniilor, amicilor și cunoștințelor, că mult iubitul tată, moș, soț și cîșușor Alexandru P. Ramonțianu, preot gr-cat. în Turda-veche, după un morbo greu, împărțit cu sfîntele sacramente ale muribunzilor, și-a dat nobilul seu suflet în mîinile Creatorului în 11 l. c. la 1/1 oră p. m. în etate de 69 ani și 42 ani al preoției sale. Rămășițele pămîntului s'au neuitatului defunct s'au așezat spre eternă odihnă, azi, în 13 Aprilie st. n., la 2 ore p. m. în cimitirul sfîntei biserici gr-cat. locale. Fie-i țărîna ușoară și memoria neuitată! Georgina Ramonțianu, căsătorită Crișanu, ca noră; Enea, Zoia, Narcisul și Sabina, nepoți și nepoate; Romulus Ramonțianu, preot gr-cat. în Mărgău; Remus G. R. Ramonțianu, farmacist în Făgăraș, ca fiu; veduva Elena Cormană născută Cășani, ca cîșușă. — Despre înecarea din Cășani a lui Alexandru P. Ramonțianu a publicat

un necrolog și institutul de credit și economii din Turda »Arieșanac«, al cărei membru în direcțiune a fost răposatul.

Numărul de Paști al vrednicei noastre »Foia Poporului« se prezintă foarte frumos, cu material ales și bogat. O mulțime de articoli din viața publică, economici, literari, științifice, glume, povești și sfaturi etc. fac cuprinsul acestui număr. Articollul prim, de dl V. A. Meșter, îndeamnă la muncă și unire frățască, ca ziua »Învierii« și însemne și »reînviere națională. În foiașă se descriu obiceiuri dela Paști, se dă o schiță despre Pontiu Pilat etc. Numărul e împodobit cu o frumoasă ilustrație: Mironositele la mormîntul lui Is. Christos. — Mai relevăm articollul economic de seson, pentru lucrări de primăvară etc.

Atragem atenția cititorilor noștri asupra acestei foii, atât de iubită de oamenii dela sate și-i rugăm a o recomanda țeranilor noștri spre citire.

»Tribuna Literară« adesea ca supplement la nrul de Paști al »Tribunei«, conține 6 pagini și are următorii cuprinsi: Inviere, poezie de Ascanio. — Christos a înviat! de Ascanio. — Nourii și Zi senină, poezii de U. T. Mihailu. — Oule roșii, de Octavian. — Ce fericit eram atunci..., de Delamara. — Femeile în proverbe. — Durerea dragostei, noveletă de Sonio de Robert. Trad. de I. P. Reteganul. — Pustnicul, poezie de Nicu Drăcinechi. — Proverbe despre dragoste. — Blăstîmul. Dramă în două acte pentru tineri, de Marcellin Moreau. Trad. de I. E. Prodan. (Urmare). — Literatura și morala, de Victan. — Amorul acum 4000 ani. — Felurimi. — Măruntășuri. — Glume. — Sfaturi practice. — Ilustrațiune: Amos Frâncu, (Tribun la 1848).

Poporațiunea Italiei conform ultimelor date statistice publicate în zilele trecute este de 32 $\frac{1}{2}$ milioane de locuitori. În Roma sînt 462.049.

Deputatul austriac, I. Schlesinger, fost profesor la școala superioară de agricultură, a murit la Viena, în etate de 70 ani.

Spre America. Conte T. Zamojski din Varșovia, lăsînd în urma sa uriașe datorii, a fugit în America.

Orașul Belgrad a votat o sumă de 100.000 dinari pentru cumpărarea unui yacht care va fi dăruit reginei Dragina și va purta numele ei. Se vede deci, că poporul sârbesc, care la început s'a purtat așa de dușmănos față de aleasa inimii lui Alexandru, acum și-a schimbat sentimentele de ură în stimă și iubire. Totuși e mare farmecul grațiilor reginei Draga.

Foc în Brețcu. În comuna Brețcu din com. Treisoane un foc îngrozitor a prefăcut în cenușă 60 de edificii, dintre cari numai câteva au fost asigurate. Paguba e foarte mare. 35 economii sînt loviți de nenorocire.

Mare defraudare s'a descoperit la reuniunea de asigurare mutuală din Vespriș. 300 de acționari și-au pierdut pînă la cel din urmă ban depunerile. Cărtile reuniunii sînt de vre-o 15 ani falsificate.

O istorie a postelor din Ardeal se pregătește din partea direcțiunii postale din Cluj.

Sătul de înșurat. Porsche József, lăcătar în Cluj s'a cununat cu aleasa lui a doua zi de Paștile gregoriane. La 3 zile bietul sătul de înșurat, și-a tras în cap un foc de revolver în localul băii »Erzsébet« din Cluj. Causa pentru ce s'a sinucis nu se știe. A lăsat 3 bilete scrise, unul mamei sale cerînd iertare, două soției sale pe care o roagă să-l înmormînteze de acasă și să fie cu alături fericit, căci fericirea lui nu plătise nimic.

La fondul de 20 bani, pentru acuirea unui local cu hală de vînzare pe seama »Reuniunii sodalitilor români din Sibiu«, au contribuit următorii: Zacharia Boiu, asesor consist.; Chiochi Boiu n. Demian; Dr. Romulus Boiu, director (Budapesta); Baptist Boiu, profesor; Olimpiu Boiu, șef-director la domeniul coroanei (Bicoz, România); Tassy Boiu, subcasier la »Albina«; d-soara Cornelia Ciceiu (Sibiu); d-na Maria Ciceiu n. Boiu; Demetriu Moldovan, protopresbiter; d-na Ioana Moldovan n. Boiu (Sighișoara); Ioan Crețu, asesor la sedr. orfan., d-na Eugenia Crețu n. Tobbia; Marioara, Ionel și Liviu Crețu (Sibiu); Petru Aleman Opris; Opris Muntiu; Ioanș Motronea și Ioan Olăciu (Poplaca); Traian Lazea, inv. (Lăpugiu, tractul Cămpeni).

Cei ce doresc să contribuie la acest fond sînt rugați a trimite sumele la adresa presidentului Reuniunii d. Victor Tordășianu, referent consist. în Sibiu.

Primul curcubeu s'a vîzut în părțile Clujului în est-est, la 11 l. c. d. a.

»Moș Ciocărlan«, cea mai nouă operetă — fericită (în 3 acte și 4 tablouri) a dlui Tudor cav. de Flondor, textul prelucrat cu concursul dlor Const. Berariu și Tem. Bocancea, musica de Tudor cav. de Flondor, se va reprezenta prima-ora în primele zile ale lunii Maiu în teatrul orașesc din Cernăuți, de către societatea filarmonică »Armonia«.

Teatre la sate în România. Dl I. Kalinderu, administratorul domeniilor coroanei, a luat o dispozițiune care merită o atențiune deosebită, fiind pentru prima oară când se încearcă la noi un asemenea lucru.

E vorba de înființarea de teatre în satele pe administrațiunea domeniului coroanei.

Dl Kalinderu a luat dispozițiunea de a se înființa la sate scene, pe care se se joace diferite piese sătgești.

În sensul acesta dl Kalinderu va adresa în curînd o circulară agențiilor de pe la domeniile coroanei.

Declarațiunile lui Sarafoff. Corespondentul ziarului »Voss. Ztg.« a vizitat în temniță pe Sarafoff, care s'a exprimat despre arestarea sa în chipul următor: »Prinderea noastră este un act curat politic. Guvernul a voit să-și ușureze în străinătate poziția pentru contractarea unui împrumut. Guvernul lucră după voința Rusiei, care n'ar vră eliberarea Macedoniei, înainte de ce se va întreprinde liquidarea definitivă a Turciei«.

O catastrofă pe Marea-neagră. Din Odessa se anunță, că în urma unei furtuni pe Marea-neagră, vaporul »Svejtellana« lovindu-se de o stîncă submarină s'a cufundat. 78 de persoane s'au înecat. Numai 21 de pasageri au putut scăpa cu luntrile.

Botha și De Wett. Depeși triste sosesc din Capland despre situația Burilor. Generalul Botha — precum se anunță — e arăși ar fi aplicat să înceapă pertractările de pace cu Kitchener. Dar la aceasta nu se învoiesc neînfrîntul De Wett. De aceea raportorii Englezilor se năpustesc asupra lui cu cele mai infecte injurături. Ei zic, că De Wett este atât de agitat de supărare, încât și-a pierdut chiar echilibrul sufleteș, a înnebunit. Bun e D-zeu! Vom vedea, cum va desmîni »nebulul« De Wett de sărbătorile Paștilor faimele nemernicilor sei vrășmași.

Mulțumită. Comitetul despărțământului al XXIII-lea al »Asociațiunii« aduce mulțumite dlui Cornel Mesarogiu, inginer la c. fer. în Alba-Regală, pentru suma de 10 cor. donată despărțământului pentru înființata bibliotecă populară.

— La petrecerea meseriașilor români din Turda, din 23 Februarie a. c. a în curs încă suprasolire dela domnul Ioan Vana, notar cercual în Albac 5 coroane. Cuităm și aducem și pe astă cale mulțumirile noastre. Comitetul.

Cel mai bun medicament. Toți aceia, cari sufer de incușiere, de lipsă de apeli, de mistuire grea, de colică, de anemie și de dureri nervoase de cap se folosească renumitele hupuri ale lui I. Pserhofer pentru curățirea sîngelui, cari nu sînt de loc stricăcioase și cu efect sigur și repede; ele sînt recomandate de cei mai renumiți medici. Noi credem a face un bun serviciu prea st. noștri celorlari atrăgîndu-le atențiunea asupra acestui escelent medicament. O rolă cu 6 cutii à 15 hupuri costă 1 fl. 5 cor. După trimiterea banilor înainte pentru 1 rolă 1 fl. 25 cor., pentru 2 role 2 fl. 30 cor., pentru 3 role 3 fl. 35 cor. I. Pserhofer, farmacist în Viena, I. Singerstrasse 15, trimite medicamentul acesta franco.

Alia de casă din Praga este un mijloc probat de medici și vrednic de cea mai călduroasă recomandare, care se poate folosi cu cel mai bun rezultat la rîni aprinse și la umflături ca alinător de dureri, antiseptic, desumfător, rector și vindecător; de aceea peste tot se ține la îndemînă ca medicină de casă. Se prepară și se află de vînzare la apoteca B. Fragner în Praga, precum și în apotecile de aici. A se vedea inseratul în nrul nostru de azi.

Pravurile de Korneuburg ale lui Kw. zădă pentru nutirea vitelor, de mult probatul mijloc dietetic, promovează mîntuirea puterii, secrețiunea și pofta de mîncare la cai, vite cornute și celelalte animale domestice. La vaci sporește secrețiunea laptelui și-i îmbunătățește calitatea. Numeroși călători de distanță și trainori întrebunțează cu predilecție la cai lor pravurile de Korneuburg în locul costisitoarei sări de Carlsbad și cu bun rezultat, fiindcă ele conțin cele mai multe însușiri ale sării de Carlsbad. Porțiuni de câteva linguri, date zilnic în ovăș ud calilor și în nutrețelor vacilor, ajută să avem vite deplin sănătoase, capabile de rezistență față cu catarhurile și conturbațiunile în secretația materiilor.

Vieța socială.

Producțiune teatrală în Sebeșul-sădesc.

Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș »Andreiana« invită la producțiunea teatrală ce se va aranja Marți, 3/16 Aprilie, a treia zi de Sf. Paști, în sala cea mare hotel »La leul de aur« în Sebeșul-sădesc. Începutul precis la 8 ore seara. Prețul de intrare de persoană loc. I. 1 cor. 60 bani; loc. II. 1 cor. 20 bani; loc. III. 1 cor.; loc. de stat 80 bani, galerie 50 bani. Venitul curat e destinat în favorul »fondului pentru ajutorarea vedurilor și orfanilor de meseriași«. Biletele sînt numerisate și se află spre vînzare în prăvălia dlui V. Săbăduș și seara la cassă.

Convenire socială în Recița-montană.

»Reuniunea română de cîntări și musică din Recița-montană« aranjează Luni, a doua zi de Paști, la 15 Aprilie n., în localitățile »Casinei române« o convenire socială împreună cu dans. Începutul la 8 ore seara.

Concert în Șistaroșet.

Tinerimea dela școala confesională greco-orientală română din Șistaroșet invită la concertul împreună cu declaratiunile, care va avî loc Luni, a doua zi de Paști, adică la 2/15 Aprilie 1901, în sala de învățămînt a școlii din loc. Începutul la 7 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 40 bani, ear' de familie à 3 membri 1 cor. Venitul e destinat pentru înființarea unei biblioteci școlare. Oferte maritimioase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe calea publicității.

Programa: 1. »Christos a înviat«, cor cuartet de școală, de N. Stefu. — 2. Cuvînt de deschidere: »Adevărată fericire« rostit, de Iuliu Barzu, învățător. — 3. »Marș ostășesc«, cor pe trei voci de I. Costescu. — 4. Pătania școlarului neascultător, poezie de I. B., declamată de P. Christofor Blaguescu, școlar. — 5. Pușcorul, poezie de », cor pe trei voci de Ioan Costescu. — 6. Dușmancele, poezie de G. Cosbuc, declamată de d-soara Victoria Stefănescu. — 7. Doamne, buzele mele, cor cuartet de școlari, după G. Musicescu. — 8. »Unde unde, moș Martine«, poezie de I. Grozescu, declamată de Ioan Dehelean. — 9. »Sus băieți«, cor pe trei voci de școlari aranjat de I. Vidu. — 10. »Pe tine te lăudăm«, cor cuartet de școlari, aranjat de N. Stefu.

In Panteon.

Cartea dlui Silvestru Moldovan cu titlul: *In Panteon. Mormintele marilor noștri bărbați dela 1848/9*, a cărei apariție am anunțat-o zilele aceste, cuprinde 21 de schițe biografice ale următorilor bărbați mari de ai noștri: Simion Balint, G. Barițiu (cu medalia comemorativă bătută de Academia Română la jubileul de 80 ani al lui Barițiu), S. Bărnuțiu, I. Butean, N. Corcheș (învîgătorul dela Fântânele), P. Dobra, V. Fodor, Amos Frâncu, Simion Groza (preotul din Rovina), Avram Iancu (cu două portrete), Dionisie P. Marțian, Florian Micaș, Vasile Moldovan, Andrei Murăgan (cu casa unde s'a născut), Alexandru Papiu Ilarian, Simion Prodan (preot în Măgina și vice-prefect în prefectura lui Iancu), Aron Pumnul, Andrei Saguna, Nicolae Solomon (cu portret), Alexandru St. Șulăuș, Nicolae Vlăduț.

După aceste schițe sînt două adnote, de cuprins valoros: *Lista legionarilor noștri dela 1848/9*, cari au

luptat cu arma și ale căror nume se amintesc în scrieri și documente. La numele legionarilor sînt notițe despre lupte etc.

Al doilea adnex este: *Iancu și Vasvâry*, cuprinzînd descrierea luptei dela Fântânele și o tradiție despre Iancu.

Cartea dlui Moldovan ni-se prezintă foarte dragă și atrăgătoare. Ea ne conduce în marele Panteon al Ardealului, dela mormînt la mormînt, scoțînd în relief meritele și rolul, ce-l au în trecutul nostru bărbați amintiți și dînd inscripțiile dela morminte.

Ilustrațiile, ce împodobesc cartea, sînt foarte bine reușite. În »Tribuna Literară« de azi dăm o ilustrație din Panteon: Portretul tribunului Amos Frâncu.

Cartea se află de vînzare la librăria noastră și costă 1 coroană. (Pentru România 1 leu 20 bani).

Pentru redacția și editura responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Renumitele seminte ale lui
Mauthner
au pe fiecare pachet n umele:
Semintele Mauthner.

Sînt a se refuza ori-ce alte
semințe, cari nu au acest
nume pe pochet.

**Semințe pentru economie
și grădini**

mai bune și mai sigure de încolțire
nu sînt altele decăt acelea cari le liferează de
27 de ani

Edmund Mauthner,
magazin de seminte, liferantul curții ces. reg.
în Budapesta.

Comptabilitatea (VII., Rottenbiller-utca 33.
și magazinul (Stațiunea tramvaiului electric).
Localul de f. VI., Andrassy-ut 23.
vînzare (vis-a-vis de operă).
La cerere se trimite catalogul principal (226 pag.)
gratis și franco. [61] 7—10

Apa amară
este unuic mijlo,
purgativ natural
care se folosește
cu plăcere.

[93] 5—28

COCNAC DE CURTE

din
Distileria ces. și reg. de curte
PFAU & Comp., FIUME,
recomandă

„CONCORDIA“,
societate comercială pe acții în Sibiu.

[107] 3—5

